

МОСТ РАЗУМЕВАЊА -МЕЂУГЕНЕРАЦИЈСКА СОЛИДАРНОСТ

збирка радова

- друго допуњено издање -

A BRIDGE OF UNDERSTANDING - INTERGENERATIONAL SOLIDARITY

collection of works

- second revised edition -

Издавач/Publisher:

Повереник за заштиту равноправности/Commissioner for Protection of Equality

За издавача/For Publisher:

Бранкица Јанковић/Brankica Jankovic

повереница за заштиту равноправности/Commissioner for Protection of Equality

Уредница/Editor:

Бранкица Јанковић/Brankica Jankovic

Превод/Translated by:

Марија Филиповић/Marija Filipovic

Дизајн и прелом/Design and Layout:

Александра Kanop/Aleksandra Kapor

IIITamna/Print:

Print Media Express, Georpag/Print Media Express, Belgrade

Тираж/Amount:

50 комада/50 pieces

ISBN 978-86-88851-66-4

Штампање публикације подржао је Популациони фонд Уједињених нација (УНФПА) у Србији.

Садржај, анализе, мишљења и препоруке изнете у овој публикацији представљају искључиво ставове аутора, и не одражавају нужно ставове УНФПА-а, Уједињених нација, нити било које од придружених организација. УНФПА неће бити ни на који начин одговоран за употребу, нити последице које пористекну из употребе информација из ове публикације.

The printing of this publication was supported by the United Nations Population Fund (UNFPA) in Serbia.

The content, analysis, opinions, and recommendations presented in this publication represent the author's views exclusively and do not necessarily reflect the views of UNFPA, the United Nations, or any associated organizations. UNFPA will not be held responsible for the use or consequences arising from the use of information from this publication.

Поводом обележавања I. октобра - Мећународног дана старијих особа, Повереник за заштиту равноправности традиционално организује наградни конкурс за најбољи литерарни рад, ликовни рад и фотографију на тему

"МОСТ РАЗУМЕВАЊА - МЕЖУГЕНЕРАЦИЈСКА СОЛИДАРНОСТ".

Конкурс је намењен за ученике и ученице 6, 7. и 8. разреда основних школа из Републике Србије који на задату тему могу да изразе свој став да године не морају и не смеју бити препрека за достојанствен и квалитетан живот, и на тај начин допринесу борби против дискриминације старијих у нашем друштву.

On the occasion of marking October 1 - the International Day of Older Persons, the Commissioner for the Protection of Equality traditionally organizes an award competition for the best literary work, artistic work, and photography on the topic

"A BRIDGE OF UNDERSTANDING - INTERGENERATIONAL SOLIDARITY".

The contest is intended for students of the 6th, 7th, and 8th grades of elementary schools from the Republic of Serbia, who can express their opinion on a given topic that age does not have to and must not be an obstacle for a dignified and quality life, and thus contribute to the fight against discrimination of older persons in our society.

Преовлаћујућа култура која цени младост, физичку спремност и дигитализацију често занемарује вредност старијих особа и претпоставља да они нису у стању да се прилагоде променама. Публикација пред вама пружа другачију и срећнију перспективу. У њој, ученици и ученице основних школа широм Србије сликовито показују друштву да међугенерацијска солидарност са собом носи и богатство могућности које нису адекватно искоришћене.

Драго ми је да видим да "Мост разумевања – међугенерацијска солидарност" прераста у покрет талентованих младих људи који преиспитују негативне стереотипе и друштвене норме у вези са старењем и приказују међугенерацијску солидарност онаквом каква она јесте: као највреднији вид сарадње. Ми у Популационом фонду Уједињених нација (УНФПА) настављамо да активно промовишемо међугенерацијску сарадњу, истовремено смањујући и елиминишући дискриминацију на основу година старости у свим аспектима живота. Ово партнерство са Повереником за заштиту равноправности једна је од иницијатива на коју смо веома поносни.

Сви ми имамо важну улогу у изградњи јаких, инклузивних друштава која могу да искористе могућности које долазе са демографским променама. Само заједничким деловањем можемо створити окружење које подржава и вреднује људе свих доба у Србији.

Пон Кенеаи Мосоти

Директор УНФПА за Србију

The prevailing culture that values youth, physical fitness, innovation and digitalization often overlooks the value of older persons and the essential roles that older persons play and could play in society. This publication provides a different and happier perspective. Pupils from elementary schools across Serbia vividly demonstrate to the society that intergenerational solidarity brings with it a richness of opportunities that the society has not adequately harnessed.

I am happy to see that the "Bridge of Understanding - Intergenerational Solidarity" is growing into a social movement of young, talented people who are challenging negative stereotypes and social norms surrounding aging and portraying intergenerational solidarity in the form that it is: a most valuable engagement. We at the United Nations Population Fund (UNFPA) will continue to actively promote intergenerational exchange while simultaneously decreasing and eliminating ageism in all aspects of life. This partnership with the Commissioner for the Protection of Equality is one of the initiatives we are very proud of.

We all have a role to play in building stronger, inclusive societies that can harness opportunities that come with demographic change. Only with collective action, can we create an environment that supports and values people of all ages in Serbia.

Jehn Kennedy Mosoti UNFPA Ceantry Director for Serbia Поштовани читаоци и поштоване читатељке.

Пред вама је збирка најбољих дечијих радова на тему међугенерацијске солидарности, толеранције и разумевања међу генерацијама.

Кроз различите форме и изразе, зрелим приповедачким талентом, прецизним потезима кичице и оштрим оком објектива, ови млади аутори и ауторке на најлепши начин приказују топле односе између различитих генерација, младих и старијих. Емотивним причама које подучавају, али истовремено и упозоравају, показују нам да поред позитивних примера и лепоте заједништва, деца итекако препознају проблеме који настају када међугенерацијска солидарност изостаје.

Сваки од ових награћених радова наговештава снагу, љубав и инвентивност будућих генерација, које ће изналазити начине да овај свет поправљају. Захваљујемо ученицима и ученицама широм Србије на великом броју разноликих, креативних и едукативних радова који нам сваке године пристижу. Захвалност дугујемо и њиховим наставницима који су допринели да се унапреди разумевање појма међугенерацијске солидарности и стави на агенду нашег свакодневног живота.

Надамо се да ћете, као и ми, уживати у овим уметничким делима, јер, подсетићу, без међугенерацијског дијалога и солидарности нема ни развоја друштва. Заједно, можемо изградити мостове који ће повезивати нас и будуће генерације. Можемо створити друштво у којем свако, без обзира на године, осећа да баш ту припада. То није само сан, већ визија коју можемо остварити ако сви заједно радимо на томе.

Бранкица Јанковић Повереница за заштиту равноправности Dear readers.

Before you is a collection of the best children's works on the topic of intergenerational solidarity, tolerance, and understanding between generations.

Through various forms and expressions, with mature storytelling talent, precise brushstrokes, and a keen eye behind the lens, these young authors beautifully portray warm relationships between different generations, both young and old. They present us with emotional stories that teach and, at the same time, warn us, showing that despite positive examples and the beauty of togetherness, children are well aware of the problems that arise when intergenerational solidarity is lacking.

Each of these awarded works hints at the strength, love, and inventiveness of future generations, who will find ways to improve this world. This is an opportunity to thank students from all over Serbia for their diverse, creative, and educational works that come to us every year. Also, we owe our gratitude to their teachers who have contributed to enhancing our understanding of the concept of intergenerational solidarity and making it a part of our daily lives.

We hope that, like us, you will enjoy these artistic creations because, as a reminder, without intergenerational dialogue and solidarity, there can be no societal progress. Together, we can build bridges connecting us to future generations. We can create a society where everyone, regardless of age, feels they truly belong. This is not just a dream but a vision we can achieve if we all work together.

Com

Brankica Jankovic Commissioner for Protection of Equality

прва награда 2017. Теодора Илић VI-I

ОШ "Свети Сава", Владичин Хан

Старијем од себе руку пружи

Кад на улици видиш неког, старијег од себе, пружи му руку, скрати му муку, тиме ћеш уздићи себе.

Према њему буди фин, не буди хладан као сви, не исмевај га тако, јер ћеш такав бити и ти.

Та твоја рука, нечујна попут летње кише, ослободиће га мука, иако заслужује више.

Био је човек тај, младолик као ти, имао је корак лак, и дивили су му се сви. Шта нема он, а што имаш ти? Зар нисмо једнаки сви?

Старом деки руку пружи, не слушај шта ти кажу сви. Главу дигни и само продужи, и старог деку погледај ти.

Када старом деки смешак даш, већ ћеш знати сам, да солидаран треба бити, за бољи свет наш!

Give a hand to someone older than you

When you see someone on the street, older than you, give him your hand, cut his pain short, thereby elevating yourself.

Be nice to him, don't be cold like everyone else, don't make fun of him just like that, because you will be like that too.

That hand of yours, silent as summer rain, will relieve him of his torment, although he deserves more.

This man was, youthful like you, he had a light step, and everyone admired him. What doesn't he have that you have? Aren't we all equal?

Give your hand to the old man, don't listen to what everyone tells you. Keep your head up and just go on, and look at the old man.

When you give an old man a smile, you will already know, that one should be solidary, for a better world of ours!

Снег тихо пада, град који никада није спавао сада изгледа као укочен од зиме. На крају мрачне улице велика зграда којој само неколицина зна име. То је старачки дом. У њему се налазе људи високи, ниски, изгубљене лепоте... заборављени. Тамо је можда и твоја бака, твој дека, али ти то не знаш или те је срамота да му одеш у посету. Увек гледаш шта би твоје друштво рекло ако би те видело да се понекад дружиш са њима. Али веруј ми, ти људи имају толико тога да испричају, а то нису само празне приче. Њихове приче дивно је слушати, само их треба разумети. Док их слушаш, постепено ти постаје топлије око срца. Њихов тужан и неодрећен поглед, одједном постаје јасан. Они те воле, можда то не понављају довољно често, али, твојих пет минута, њима испуни читав дан. Зато им иди што чешће у посету и покажи да њихов живот није завршен, покажи да их волиш! Немој да те буде срамота! Јер, "никада нисмо тако слабо заштићени од патње, као онда када волимо" – нико не жели да буде остављен, поготово не од породице коју воли и зато не дозволимо да патња превлада ни у срцима наших бака и дека.

ТРЕЋА НАГРАДА 2017. Маријана Драјић VI-I ОШ "Милован Глишић", Ваљевска Каменица

Одувек је постојала разлика измећу старијих и млаћих генерација. Деца имају нека своја размишљања, неке своје идеје и снове, док старији размишљају другачије, зрелије, поучени животним искуством. Они су већ много тога у животу прошли, оно што ми деца тек треба да доживимо. Тако често долази до неслагања, несугласица, а неретко и расправа и жустрих сваћа. Људи су у данашње време нервознији, нестрпљиви. Посебно због оптерећености послом, мањком слободног времена и финансијском ситуацијом. Често су напети, а млаћи немају за све то много разумевања, већ имају своје прохтеве и жеље. Онда долази до неспоразума и сукоба. Требало би много више разумевања, стрпљења, поштовања и много, много више љубави. Јер када има пуно љубави међу људима, сви проблеми се лакше реше.

Љубав је мост разумевања који спаја неспојиво, који буди потребу да једни друге разумемо, поштујемо без обзира на старосну границу. И тако би се остварила међугенерацијска солидарност. Старији да подрже млађе, поучени искуством, да им скрену пажњу шта све морају проћи до циља. Млади ће схватити да су њихови савети добронамерни и усвојити их. Учиће на њиховим грешкама и бити им на томе захвални. Љубав, поштовање и толеранција је мост разумевања између генерација од седам до сто седам година.

Стари, имајте разумевања за нас младе, јер још увек не знамо шта нас све у животу чека! А ми млаћи ћемо разумевањем и поштовањем, истом мером вратити и вама и неким новим генерацијама наше искуство и пре свега нашу љубав.

SECOND PRIZE 2017

Kristina Labadi VIII-3

ES "Jovan Popovic", Kikinda

The snow falls softly, the city that never slept now seems frozen from winter. A large building whose name only a few know is at the end of a dark street. It's a nursing home. In it, there are people who are tall, short, lost their beauty... forgotten. Maybe your grandmother or your grandfather is there, but you don't know that, or you are ashamed to visit them. You always observe what your company would say if they sometimes saw you hanging out with them. But trust me, these people have so much to tell, and it's not just empty stories. Their stories are wonderful to listen to, you just need to understand them. As you listen to them, your heart gradually warms. Their sad and vague look suddenly becomes clear. They love you, maybe they don't say it often enough, but your five minutes fill the whole day for them. So, visit them as often as possible and show that their life is not over, show that you love them! Don't be ashamed! Because "we are never so weakly protected from suffering, as when we love" - no one wants to be left behind, especially not by the family they love, so let's not allow suffering to prevail in the hearts of our grandparents either.

There has always been a difference between older and younger generations. Children have some of their own thoughts, ideas, and dreams, while the elderly think differently, more maturely, taught by life experience. They have already been through a lot in their lives, which we children have yet to experience. So often there are disagreements, and often arguments and heated arguments. People nowadays are more nervous and impatient. Especially due to workload, lack of free time, and financial situation. They are often tense, and the younger ones don't have much understanding for that, they have their wants and desires. Then, misunderstandings and conflicts occur. Much more understanding, patience, and respect are needed, and much, much more love. Because when there is a lot of love among people, all problems are solved more easily.

Love is a bridge of understanding that connects the unconnectable and arouses the need to understand and respect each other regardless of age. And thus, intergenerational solidarity would be realized. Elders support the younger ones, taught by experience, to draw their attention to what they must go through to reach their goals. The young ones will realize that their advice is wellintentioned and take it on board. They will learn from their mistakes and be grateful to them for it. Love, respect, and tolerance are the bridge understanding between generations from seven to one hundred and seven years old.

Elders, do understand us, young people, because we still don't know what awaits us all in life! And we, the younger ones, with understanding and respect, will return our experience and, above all, our love both to you and some new generations in the same measure.

ПРВА НАГРАЛА 2018

Андреа Станић VI-2

ОШ "Свети Сава", Сремска Митровица

Моја улица није у строгом центру града, у њој је углавном тихо и мирно. Ту се налазе старије куће, свега двадесет бројева с једне и с друге стране. У раним јутарњим часовима људи журно одлазе на посао, нешто после тога деца с великим торбама на лећима одлазе у школу, домаћице иду и враћају се са пијаце вукући пуне торбе поврћа и других намирница...

То је било пре две године. Тада сам била млаћа и нисам размишљала о томе, а сада понекад погледам на прозоре неке куће и мислим каква ли је њихова судбина и какве тајне, тугу или срећу крију ти зидови.

Она је живела у старој оронулој кући на крају улице. Кад сам одлазила у школу или се враћала, често сам вићала ту баку испред одшкринуте капије како седи на маленој столици, а поглед јој одсутно и тужно лута кроз улицу, као да неког ишчекује. Понекад, кад је лепо време, умела је да узме да плете. Изгледало је да та тужна бака живи сама и нема ничију помоћ.

Једног јутра у школу сам кренула раније, тако да нисам морала да журим. Кад сам пролазила поред бакине куће, старица је била крај прозора. Чула сам да неког дозива. Осврнула сам се, али на улици није било никог. Таман да наставим даље, старица је рекла: "Девојчице, хоћеш ли нешто да ми помогнеш?" Одговорила сам да хоћу и пришла јој. Дала ми је новац да одем да узмем хлеб и сместа сам отишла до прве продавнице. Нисам имала пуно времена до почетка наставе, тако да сам пожурила. Старица се захвалила, а ја сам се осећала срећно и испуњено што сам јој помогла.

Наредних неколико недеља често сам јој помагала, када год је то било потребно. Увек ме је чекала када се враћам из школе и тихим гласом би ме замолила да јој купим нешто. Ја сам то радо прихватила, није ми било тешко. Осећала сам да јој је помоћ потребна.

Неколико дана нисам вићала баку, то ме је јако забринуло и одлучила сам да је посетим. Звонила сам и убрзо је изашла млада жена, која је била њена ћерка. Рекла је да води баку да живи код ње, како не би више живела сама. То ме је обрадовало, и тада ми је пришла бака Јелица, која ми је са сузама у очима рекла да јој више неће бити потребна моја помоћ. Похвалила ме је и позвала унутра, да ми поклони кавез са папагајем. Рекла ми је да бринем о њему као што сам о њој. Било ми је тешко што више нећу вићати баку, али ми је било драго што више неће бити усамљена и тужна.

Волим да помажем другима, нарочито својој породици. Леп је осећај када знаш да си учинио неко добро дело. Људи данас, чини ми се, не помажу једни другима јер су сви некако заузети, али треба свима помагати, јер чак и најмоћнијим људима треба помоћ.

My street is not in the center of the city, it is mostly quiet and peaceful. The houses there are older, only twenty street numbers on one side and the other. In the early hours of the morning, people rush to work, a little later, children with big bags on their backs go to school, and housewives go to and return from the market, dragging bags full of vegetables and other foodstuffs...

It happened two years ago. I was younger then, and I didn't think about it, and now, sometimes I look at the windows of a house and think what their fate is and what secrets, sadness or happiness those walls hide.

She lived in an old, dilapidated house at the end of the street. When I was going to school or returning, I often saw that grandma sitting on a small chair in front of the ajar gate, her gaze wandering absently and sadly through the street as if she were waiting for someone. Sometimes, when the weather was nice, she could take up knitting. That sad grandmother seemed to live alone and had no one to help her.

One morning, I went to school early, so I didn't have to rush. When I passed by the grandma's house, the old woman was next to the window. I heard her calling someone. I looked back, but there was no one on the street. As I was about to continue, the old woman said, "Little girl, would you help me with something?" I said that I would and walked over to her. She gave me money to get some bread, and I immediately went to the first store. I didn't have much time before class started, so I hurried. The old woman thanked me, and I felt happy and fulfilled that I had helped her.

For the next few weeks, I often helped her, whenever needed. She was always waiting for me when I came back from school and in a low voice, she would ask me to buy her something. I gladly accepted it; it was not difficult for me. I felt she needed help.

I didn't see the granny for several days, which worried me a lot and I decided to visit her. I rang the bell and soon a young woman, who was her daughter, came out. She said she was taking the grandma to live with her so she wouldn't live alone anymore. That made me happy, and that's when granny Jelica came up to me and told me with tears in her eyes that she wouldn't need my help anymore. She praised me and invited me in to give me a cage with a parrot. She told me to take care of it like I cared for her. It was hard for me because I wouldn't see her anymore, but I was glad she wouldn't be lonely and sad anymore.

I like to help others, especially my family. Knowing you've done a good deed is a nice feeling. It seems to me that people today do not help each other because everyone is somehow busy, but everyone should be helped because even the most powerful people need help.

FIRST PRIZE 2018 Andrea Stanic VI-2

ES "Saint Sava", Sremska Mitrovica

ΩΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΛΑ 2018. Анбела Савић VI-I

Сваки доручак, ручак и вечеру делила сам са мамом, татом, братом и сестром. Бака и дека никада нису јели са нама. Они су мама и тата мог тате. Тата им није допуштао да седе и једу са нама. Није ми било јасно зашто, ја никада не бих забранила мами и тати да једу са мном. Не бих тад, али што сам старија, све боље разумем тату. Он је то у ствари радио због нас. Мислио је да би брату, сестри и мени бака и дека сметали. Зато што су стари. Зато што смо ми деца. И зато што су мама и тата млади. Није ни било битно то што је бака спремала већину оброка. И даље није седела са нама. Мислим да дека и бака не би сели са нама чак и да знају да тати то не би сметало. Били су и они у татиним годинама. И стари су једном били млади. И ја сам знала до чега ће доћи. Пре неколико година почела сам да правим сто и столице од лего коцкица, где ће моји мама и тата да једу кад буду остарили. Када је тата схватио о чему се ради, само му је засијала тужна искра у очима. Већ сутрадан бака и дека су јели са нама.

ТРЕЋА НАГРАЛА 2018.

Андријана Милосављевић VIII-2

ОШ "Бранко Радичевић", Поповац, издвојено одељење Буљане

Падала је хладна киша ка школи сам рано ишла. На улици с моје стране сретала сам кишобране.

Свако жури, негде јури, и у другог слабо гледа. а преда мном споро иде један слаби, седи деда.

Ногу пред ногу, погнута глава, застаје често као да спава. Уморно лице, мокро од кише као да каже: "Не могу више!"

Станем крај њега, за руку га држим да њему уморном помоћ пружим, а он ме гледа онако благо и видим да му је било драго.

До свога прага најзад је стигао, уморни поглед ка небу дигао. Дрхтавом руком тешком тону из џепа вади једну бомбону.

Пружа је мени и каже: "Хвала!" што сам му своју помоћ дала. Моје срце преплави срећа и мислим да сам тако постала већа.

SECOND PRIZE 2018

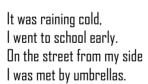
Andjela SavicVI-I

ES "Vuk Karadzic", Gniilane, Silovo

I shared every breakfast, lunch, and dinner with my mom, dad, brother, and sister. Grandma and grandpa never ate with us. They are my dad's mom and dad. Dad didn't let them sit and eat with us. I didn't understand why, I would never forbid mom and dad to eat with me. I wouldn't have then, but the older I get, the better I understand my dad. He was actually doing it for us. He thought that the grandparents would bother my brother, sister, and me. Because they are old. Because we are children. And because mom and dad are young. It didn't even matter that grandma prepared most of the meals. She still didn't sit with us. I don't think grandma and grandpa would sit with us even if they knew dad wouldn't mind. They were once also my father's age. Even the old were young once. And I knew what it would come to. A few years ago, I started making a table and chairs out of legos, where my mom and dad will eat when they get old. When dad realized what it was all about, there was just a sad spark in his eyes. The very next day, grandma and arandoa ate with us.

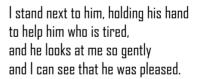
THIRD PRIZE 2018 Andrijana Milosauljevic VIII-2

ES "Branko Radicevic", Popovac, outpost class Buljane

Everyone is in a hurry, rushing somewhere, and looking faintly at the other, and in front of me walks slowly a weak, gray-haired grandpa.

Foot in front of foot, head down. stops often as if sleeping. A tired face, wet from the rain as if to say, "I can't do it anymore!"

He finally reached his doorstep, he looked up tiredly at the sky. With a trembling hand weighing a ton, he takes out a candy from his pocket.

He hands it to me and says, "Thank you!" for giving him my help. My heart overflows with happiness and I think that's how I got bigger.

ПРВА НАГРАДА 2019.

Нина Бигић VI-2

ОШ "Вук Караџић", Црвенка

Помозите старијима

Идем кући, трчим, скачем, немам мира ни за трен, па угледам једну баку, испао јој шешир њен!

Прићем лепо, поздравим је, додам шешир... хтедох поћи, али бака тада рече: "Ја до куће нећу моћи..."

Хтедох звати неког њеног, а она ми тихо рече: "Немам никог, живим сама... и тугујем свако вече".

Понесох јој торбу њену... "Тешко ти је" – каже она, ја је носим тако лако а баки је као тона.

Стара бака сад је срећна и захвално мене гледа, "Драга душо, сврати некад... даћу теби сока, меда!"

Обићи ћу опет баку, заборавити ја је нећу, помоћи ћу кад год могу, да осети ипак срећу.

Сад обићем ову баку, заволела мене она. увек спреми неки слаткиш, чоколаде и бомбона.

Драга децо, чујте мене, одвојите своје време помозите старијима похитајте вез дилеме.

Help the elderly

I go home, run, jump, I don't have peace for a moment, then I see a grandma, her hat fell off!

I approach nicely, greet her, pass the hat... I wanted to go, but the grandma then said "I won't be able to get home..."

I wanted to call someone of her folks, but she quietly said to me: "I have no one, I live alone... and I grieve every night."

I carried her bag...
"It's heavy for you," she says.
I wear it so easily
and it's like a ton for grandma.

The old grandma is happy now and gratefully looks at me, "Sweetheart, stop by sometime... I'll give you juice, honey!"

I will visit grandma again, I won't forget her, I will help whenever I can to still feel happiness.

Now I visit this grandma, she came to love me always prepares some candy, chocolates and candies.

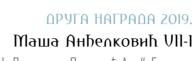
Dear children, listen to me, take your time help the elderly hurry without hesitation!

FIRST PRIZE 2019

Mina Bigic VI-2

ES "Vuk Karadzic", Crvenka

ОШ "Владислав Петковић Дис", Београд

Кад год погледам своје срећено двориште, помислим на вредне руке свога деде. Бака ми често прича о њему како је био најлепши и најбољи младић у селу. Из њених прича закључујем да је био и да је и сада пажљив и мудар. Увек нас саслуша, ма колико се осталима чинило да су наша дечја питања досадна! Радо се сећам тог дана када ме је дека научио да вежем пертле. Видим насмејаног старца онижег раста, косе беле као снег како ми стрпљиво објашњава и показује на који начин да испомерам своје мале, неспретне дечје прсте да бих добила савршену машницу. Ух, како је компликовано! Сатима ми је објашњавао и показивао, показивао и објашњавао, био је све упорнији. Сви су нас посматрали и вртели главама, а нас двоје смо се, као да само ми знамо тајну, смејали и шалили. Успела сам тек на крају дана. Свима по кући сам се хвалила како ме је дека научио да везујем пертле и демонстративно показивала правећи се важна. Деда је и тада рекао да је поносан на мене, а он често воли да се хвали како је поносан што смо му баш ми унуци! Зато ми и посебно на улици смета када неко буде непристојан према мом деди, само зато што види старијег човека испред себе. Деда је и тада стрпљив, а мене касније учи да не будем груба према старијим људима. То треба сви да схвате, јер без тих старих, племенитих људи нема правог одрастања!

ΤΡέδα ΗΑΓΡΑΛΑ 2019.

Жељана Пантић VIII-2

ОШ "Добрица Ћосић", Велика Дренова

Годинама је, узалудно, само летео чак од Увца и крила ширио над мојом Моравом. Долазио, звао и враћао се! Нисам желела да га чујем. Нису га чуле моје године, иако сам знала да ми тамо неко руке шири и жељно чека. Моја стара бака је сокола послала. Она ме је само његовим именом звала. Биле су то ретке прилике. Звала би ме она и чешће, да сам само ја хтела. Код ње ми је увек било досадно - шума, брдо и опет шума. Ова зима ће бити оштра. Тако су најавили. Моја бака из ње сама не може изаћи ако је не узмемо код нас. И би тако. Дошла је та старица, са својих деведесет и нешто, и личила ми је на себе из времена када сам полазила у први разред. У увелим очима сам видела само немоћ и страх. Каже да се највише боји да умре, далеко од куће... Било ми је жао и зато је, одједном, постала центар мога света. Данас не знам шта бих без ње. Тако ми лепо прича и тако ме лепо воли. Никада ме није именом звала, већ само и једино — соколе. Колико је старих и немоћних људи на овом свету који причају са птицама и јадају се камену? Сада о њима често мислим и другачије на њих гледам. За њих желим тако много. Желим да сви изградимо мостове који ће повезивати нас и њих. Да тим мостовима стигнемо до Увца, Таре, Београда и Рашке, до Аустралије и до свих делова света; да спојимо тринаесте, четрдесете и деведесете и да се више ниједна стара, напаћена душа не осећа усамљено. Соко лети чак од Увца и крила шири над мојом Моравом. Сада ужива у свом лету зато што је он изградио један мост разумевања. Нека их гради по читавом свету.

SECOND PRIZE 2019

Masa Andjelkovic VII-I

ES "Vladislav Petkovic Dis". Belorade

Whenever I look at my tidy yard, I think of my grandfather's hardworking hands. My grandma often tells me about him, how he was the village's most beautiful and the best young man. I conclude from her stories that he was and still is caring and wise. He always listens to us, no matter how boring our children's questions seem to others! I fondly remember the day my grandfather taught me to tie shoelaces. I see a smiling old man of short stature, hair as white as snow, patiently explaining and showing me how to move my small, clumsy children's fingers to get the perfect knot. Ugh, how complicated! For hours, he explained and showed me, showed and explained, he was more and more persistent. Everyone was watching us and shaking their heads, and the two of us, as if we were the only ones who knew the secret, laughed and joked. I only succeeded at the end of the day. I bragged to everyone around the house about how my grandpa had taught me to tie shoelaces and showed off demonstratively, pretending to be important. Grandpa said even then that he was proud of me, and he often likes to braq about how proud he is that we are his grandchildren! That's why it bothers me, especially on the street, when someone is rude to my grandfather, just because he sees an older man in front of him. Grandpa is patient even then, and later he teaches me not to be rude to older people. Everyone should understand that, because without those old, noble people, there is no real growing up!

For years, in vain, he just flew all the way from Uvac and spread his wings over my Morava. Came, called and returned! I didn't want to hear him. My age didn't listen to him, even though I knew someone was there with his arms outstretched and eagerly waiting for me. My old grandma sent the falcon. She only called me by his name. Those were rare occasions. She would call me more often if only I wanted to. I was always bored at her place - forest, hill, and forest again. This winter will be harsh. That's what they announced. My grandma can't get through it on her own unless we take her to our home. And so it was. This old woman came, with her ninety+ years, and she seemed to me the same as she was when I was in the first grade. I saw only helplessness and fear in the withered eyes. She says that she is most afraid of dying, far from home... I felt sorry for her, and that's why, suddenly, she became the center of my world. Today I don't know what I would do without her. She talks to me so nicely and loves me so nicely. She never called me by my name, but only and solely - falcon. How many old and helpless people in this world talk to birds and complain to stones? Now I think about them often and look at them differently. I want so much for them. I want us all to build bridges that will connect us and them. To use those bridges to reach Uvac, Tara, Belgrade and Raška, Australia and all parts of the world; to unite the thirteenths, forties and nineties and that no old, suffering soul feels alone anymore. A falcon flies all the way from Uvac and spreads its wings over my Morava. Now it enjoys its flight because it built a bridge of understanding. Let it build them all over the world.

ПРВА НАГРАЛА 2021.

Лука Шешлија VII-3

ОШ "Свети Сава", Баточина

Наметну се једног јутра Питање у мојој глави Да л' је живот лепши сада Ил' тек када се остари?

Могу ли се обрисати Са декиног лица боре Ил' су оне ту настале Да нам о животу зборе?

Тражио сам тај одговор, Тражио по читав дан, И од птица са прозора, Сваке ноћи ја кроз сан.

И од сунца јутарњега И од лишћа испод снега. Одговора било није Какву тајну бора крије. Остале су питалице Шта ли скрива мило лице?

Шапнуо ми поветарац, Једног јутра још пре зоре "У декином топлом оку Пронаћи ћеш одговоре".

Да л' је живот мало бољи Кад се боре појаве? Да л' је живот много лепши У те дане старе?

Кад загрлиш свога деку Одговор ћеш чути кратак Са унуком кроз разговор, Живот ће ти бити сладак.

They imposed themselves one morning, The question in my head Is life better now? Or only when one gets old?

Can they be deleted, The wrinkles on my grandpa's face, Or they were appeared there To tell us about life?

I was looking for that answer, Searched all day, Also from the birds at the window, Every night in my dream.

Also from the morning sun, And from the leaves under the snow. But there was no answer. What secret does the wrinkle hide, Riddles remain, What is the cherished face hiding?

The breeze whispered to me, One morning before dawn, "In the grandpa's warm eye, You will find the answers".

Is life a little better, When the wrinkles appear? Is life much more beautiful, In those old days?

When you hug your grandpa, You will hear a short answer, With the grandson through conversation, Your life will be sweet.

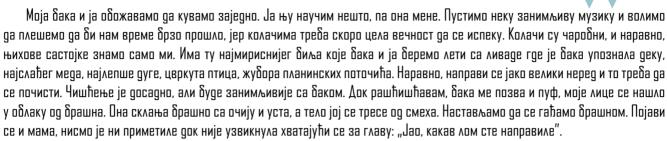
FIRST PRIZE 2021 Luka Seslīja VII-3 ES "Sveti Sava". Batocina

ΩΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΛΑ 2021.

Силвија Благојевић VII-I

ОШ "Бранко Радичевић". Мелница

Док чистимо, мама попреко гледа баку јер се понаша детињасто. Ипак, то је бака и код баке може да се ради шта се хоће. На крају оно најзанимљивије, украшавање. Наши прстићи, моји дечји и њени старачки праве најлепше облике, шарају најлепшим бојама. Свакодневно покушавам да направим најлепше, најмекше, најмирисније и најукусније колачиће. Сваки колач мора бити украшен словима најлепших речи јер желим да зачарам цео свет и свима кажем колико волим своју баку и да је она увек присутна, ту, у мом срцу. Они су мост који нас спаја, јер баке више нема.

трећа награла 2021 Огњен Митровић ИІ-4

ОШ "Бранко Ћопић", Београд

Бака и лека

Постоји један посебан, вредан зелени див, Сваки део тела његовог као велики је пут крив. У његовој крошњи највећа беху два најстарија листа И беху мећа од дубоког корена дива до неба што блиста.

Ја се срећан наћох што покриваше ме у мом расту И кроз ветар ми говорише како је то бити лист на великом храсту. А говорили су ми увек мудро и ја сам схватао полако Да такво лишће на свету има баш дрво свако.

Схватио сам и то да се тим листовима треба поносити, јер лишће то може нас у некој великој невољи и скрити. А да бисмо живот разумели, треба их поштовати и волети, Јер једног дана тако великих и мудрих листова више неће бити.

SECOND PRIZE 2021

Silvija Blagojevic VII-I

FS "Branko Radicevic", Melnica

My grandma and I love to cook together. I teach her something, and she teaches me. We play some interesting music and like to dance to pass the time, because the cakes take almost forever to bake. Cakes are magical, and, of course, only we know their ingredients. There are the most fragrant herbs that my grandmother and I pick in the summer from the meadow where my grandma met my grandpa, the sweetest honey, the most beautiful rainbows, the chirping of birds, the gurgling of mountain streams. Of course, a huge mess is made and needs cleaning up. Cleaning is boring, but it gets more interesting with grandma. While I'm cleaning, grandma calls me and poof, my face is in a cloud of flour. She removes the flour from my eyes and mouth, and her body shakes with laughter. We continue to throw flour at each other. Mom also appears, we didn't even notice her until she exclaimed, clutching her head: "Oh, what a mess you made".

While we are cleaning, mom looks sideways at grandma because she is behaving childishly. Still, it's grandma and you can do whatever you want with grandma. Finally, the most interesting part, decorating. Our little fingers, my children's and her old ones, make the most beautiful shapes, paint with the most beautiful colors.

Every day I try to make the most beautiful, softest, fragrant, and tastiest cookies. Each cake must be decorated with the letters of the most beautiful words because I want to enchant the whole world and tell everyone how much I love my grandma and that she is always present, right there, in my heart. They are the bridge that connects us because grandma is no more.

GRANDMA AND GRANDPA

There is one particular, worthy green giant. Every part of his body is like a big crooked road. The two oldest leaves were the largest in its crown, And they were the border between the deep root of the giant and the shining sky.

I found myself happy that it covered me in my growth. And through the wind telling me what it's like to be a leaf on a big oak tree. And they always spoke to me wisely and I understood slowly, That every tree in the world has such leaves.

I also realized that one should be proud of those leaves, Because these leaves can hide us in some big trouble. And in order to understand life, we need to respect and love them, Because one day such great and wise leaves will no longer exist.

ПРВА НАГРАЛА 2022.

Ана Милојевић VII-2

ОШ "Коста Абрашевић", Београд

Поштујио старије

Баново брдо, осам часова ујутру. Шине дрхтуре и шкрипе од силине кочења старог трамваја који се зауставља на станици. Врата се отварају и почиње галама:

- Ајде, деда, пожури мало! Где су ти унуци да те возе?
- Куд ће он у ово доба кад ми журимо на посао?
- Овај није стар него је, брате, фосил!

Човек од осамдесетак година, погрбљен под теретом старости и увреда, једва је успео да се извуче из трамваја. Пролазници су га немо гледали, једни сажаљиво, други срдито, а он је оборена погледа пошао у правцу пијаце.

Ускочих у трамвај који мирно настави својим путем, срећан што се ратосиљао "уљеза" који га успорава у редовном јурцању ка центру. У ушима су ми одзвањале речи "стар" и "фосил", као и безброј питања: Како смо постали овако окрутно друштво? Да ли ће се ово и мени једном догодити? Како то да пристојност и саосећање имају рок трајања?

Нико од мојих сапутника није мислио о томе. Нису видели даље од своје журбе и јутарње мрзовоље. Као да смо заборавили да су ти "старији" у ствари наши родитељи, баке и деке, они који су нам живот дали и који су нас научили свему што знамо. Зато се сада обраћам младима: Зар вас треба молити да будете стрпљиви према онима који су имали много стрпљења за ваше прве речи, кораке, несташлуке? Заиста мислите да знате све са 15 или 20 па вам не треба савет људи три-четири пута старијих од вас?

Отворите срце, душу, очи! Поштујте старије и њихово наслеће, јер само тако истински поштујете себе.

Let's respect the elders

Banovo brdo, eight o'clock in the morning. The rails shudder and screech from the braking force of an old tram that stops at a station. The door opens and the commotion begins:

- Come on, old man, hurry up! Where are your grandchildren to drive you?
- Where is he going at this time when we are rushing to work?
- This one is not old, bro he is a fossil!

An eighty-year-old man, bent under the weight of old age and insults, barely managed to get out of the tram. The passers-by looked at him silently, some pitifully, others angrily, and he went toward the market with downcast eyes.

I jumped into the tram, which calmly continued its way, happy that it got rid of the "intruder" who was slowing it down in its regular rush toward the center. The words "old" and "fossil" rang in my ears, as well as countless questions: How did we become such a cruel society? Will this happen to me one day? How come decency and compassion have an expiration date?

None of my travel companions thought about it. They did not see beyond their haste and morning grumpiness. It's as if we forgot that these "elders" are actually our parents and grandparents, the ones who gave us life and who taught us everything we know. That's why I'm addressing the young people now: Should we beg you to be patient with those who had a lot of patience for your first words, steps, and mischief? Do you really think you know everything at 15 or 20 so you don't need advice from people three or four times your age?

Open your heart, soul, eyes! Respect your elders and their heritage because only then do you truly respect yourself.

Старији су наше благо које увијек морамо чувати

Одгојен сам у обитељи у којој сви поштујемо старије. Не кажемо им "Ви", али их слушамо и поштујемо. Моје баке и дједови су ми увијек помагали око ствари које су ми биле потребне.

оруга награба 2022. Павао Хуска VI-ц ОШ "Иван Милутиновић", Суботица

Недавно су неки непознати људи телефоном звали баку и дједа и дошли к њима дома па су јој предложили да купи неке скупе ствари од њих. Она их је покушала одбити, али су они били упорни. Убећивали су њу и дједа око пола сата. Бака није све ни разумјела, а дјед лоше чује, па су их ти људи наговорили да потпишу куповину. Тек кад су они отишли, бака је схватила да ће она и дјед морати плаћати скоро пола својих мировина пет година за ствар коју вјероватно неће моћи користити због дједове болести. Када је то схватила била је јако тужна. Одлучила је позвати своју дјецу, међу њима моју маму и тату и рећи им што се десило. Они су је онда умирили и рекли су да ће све ријешити. Звали су и писали е-маилове па су успјели поништити уговор. Моји бака и дјед су били избављени од насилника. Бака и дјед рекли су свима нама како су сретни што нас имају и како нас све јако воле.

Не знам тко би урадио такво што. Веома је ружно и некултурно искориштавати старе људе и њихову старост на било који начин. Из овога сам научио да поштујем старије још више као и своје родитеље кад буду стари и кад им буде требала помоћ. Волио бих да свака старија особа има некога уз себе тко ће је чувати и бити уз њу и помоћи кад јој је тешко. Старији су наше благо које увијек морамо чувати.

Наша вишечлана породица личи на друге срећне породице, осим што моја два брата, сестра и ја немамо тату. Он је преминуо пре шест година. Бака и њени мудри савети нам често помажу да пронађемо прави пут и да не залутамо на стази живота.

Наша бака има много пријатељица. Бакине другарице често долазе код нас кад им је потребна помоћ за коришћење рачунара

и телефона или електронско плаћање рачуна. Уживамо док истражујемо нове технологије. Проналазим рецепте за њих, каталог распродаја у продавницама и помажем им да се друже на изабраним друштвеним мрежама. Када смо освојили награду на такмичењу из информатике, бакине пријатељице су нам купиле планере и тражиле да обећамо да ћемо отворити школу за све пензионере који желе да крстаре интернетом. Ми смо им обећали да ће оне бесплатно долазити код нас на часове, зато што су нас научиле добро да пливамо и одлично играмо јамб. Њихове топле и нежне руке су нам носиле ранчеве, превозиле путне торбе и друге тешке ствари. Много волим маму, али она доста ради. Од када нам је умро тата, бака и другарице нам улепшавају детињство. Оне често путују са нама и забављају нас препричавајући смешне догаћаје из живота. Чули смо од њих многе поучне приче и открили зашто је важно да увек бирамо пут доброте, да помажемо другима.

Зато мислим да израз стара бака није плеоназам, већ оксиморон. Баке и деке могу понекад да занемоћају, да потраже нашу помоћ, али нам боје детињство и младост ведрином. Желим да престанемо да људе који имају више од седамдесет година називамо матори, бабускара, старкеља, и сличним увредљивим именима. Волимо их, поштујмо и уживајмо у њиховом друштву.

SECOND PRIZE 2022 Pavao Huska VI-c ES "Ivan Milutinovic", Subotica

The elderly are our treasure we must always protect

I was raised in a family where we all respect our elders. We don't address them formally, but we listen and respect them. My grandparents always helped me with the things I needed.

Recently, some unknown people called grandma and grandpa on the phone, came to their home, and suggested that they buy some expensive things from them. She tried to turn them away, but they were persistent. They were convincing her and grandpa for about half an hour. Grandma didn't even understand all, and grandpa doesn't hear well, so those people persuaded them to sign the purchase. It wasn't until they left that grandma realized that she and grandpa would have to pay almost half of their pensions for five years for something they probably wouldn't be able to use because of grandpa's illness. When she realized that, she was very sad. She decided to call her children, among them my mom and dad, and tell them what happened. Then they calmed her down and said that they would solve everything. They called and wrote e-mails and managed to cancel the contract. My grandparents were rescued from abusers. Grandma and grandpa told all of us how happy they are to have us and how much they love us all.

I don't know who would do such a thing. It is very ugly and uncultured to take advantage of old people and their age in any way. From this, I have learned to respect the elderly even more as well as my parents, when they become old and need help. I would like every elderly person to have someone by their side who will look after them, and be there for them and help them when they are in trouble. The elderly are our treasure that we must always protect.

Our multimember family is like any other happy family, except that my two brothers, a sister and I don't have a dad. He died six years ago. Grandma and her wise advice often help us find the right path and not get lost on the path of life.

Our grandma has many friends. Grandma's friends often come to us when they need help using computers and phones or paying

THIRD PRIZE 2022 Ilija Hadzi-Puric VI-4 ES "Branko Radicevic", Zemun, Batajnica

bills electronically. We enjoy exploring new technologies. I find recipes for them, a catalog of store sales, and help them socialize on selected social networks. When we won a prize in a computer science competition, grandma's friends bought us planners and asked us to promise to open a school for all retirees who want to cruise the Internet. We promised them that they would come to our lessons for free, because they taught us to swim well and play yamb perfectly. Their warm and gentle hands carried our backpacks, transported travel bags and other heavy things. I love my mom a lot, but she works a lot. Our grandma and friends have been brightening our childhood since our father died. They often travel with us and entertain us by recounting funny events from their lives. We heard many instructive stories from them and discovered why it is important to always choose the path of kindness, to help others.

That's why I think the term old grandma is not a pleonasm, but an oxymoron. Grandparents can sometimes become helpless, to seek our help, but they color our childhood and youth with cheerfulness. I want us to stop calling people who are over seventy years old, old fogey, geezer, and similar derogatory names. Let us love them, respect them, and enjoy their company.

ПРВА НАГРАЛА 2023.

Нови Сланкамен (Инђија)

Мост разумевања

Мост разумевања стоји високо над водама спајајући срца и људи широм света.

Са сваким кораком преко тог моста, осећам како се разлике топе, а разумевање расте.

Мост је изграђен од темеља љубави и поштовања, са стубовима од толеранције и ослонца од емпатије. Свака цигла је искована из искрености и жеље да се разумемо и прихватамо једни друге.

На том, језици постоје само као мелодија коју сви разумемо.

Без обзира на то одакле долазимо или којим језиком говорим, наша срца су повезана у хармонији.

Мост разумевања је поплочан причама искуствима свих нас. Сваки корак преко тога моста доноси са собом сазнање, учење и раст. Са сваким сусретом, отворимо нове видике и схватамо да смо сви део исте велике приче.

Кроз мост разумевања, прелазимо преко предрасуда и стереотипа. Схватамо да свако има своју причу, своје снове и своје борбе. Саосећамо и подржавамо једни друге, јер знамо да смо сви људи, једнаки и важни.

Мост разумевања је симбол наде и мира. На њему се сусрећу културе, традиције и обичаји, стварајући мозаик розноликости који чини наш свет богатим и предивним.

Bridge of Understanding

The Bridge of Understanding stands high above the waters, connecting hearts and people from around the world.

With each step across that bridge, I feel the differences melt away, and understanding grows.

The bridge is built on the foundation of love and respect, with pillars of tolerance and supports of empathy. Each brick is forged from sincerity and a desire to understand and accept each other.

On it, languages exist only as a melody that we all understand.

Regardless of where we come from or which language we speak, our hearts are connected in harmony.

The Bridge of Understanding is paved with the stories and experiences of all of us. Every step across that bridge brings knowledge, learning, and growth. With each encounter, we open up new perspectives and realize that we are all part of the same great story.

Through the Bridge of Understanding, we transcend prejudices and stereotypes. We understand that everyone has their own story, their own dreams, and their own struggles. We empathize and support each other because we know that we are all human, equal, and important.

The Bridge of Understanding is a symbol of hope and peace. It is where cultures, traditions, and customs meet, creating a mosaic of diversity that makes our world rich and wonderful.

FIRST PRIZE 2023

Milica Zec VIII

ES "Dr Djordje Natosevic", Novi Slankamen, Indjija

најважнија је љубав

Међугенерацијско поштовање свима нам значи, јер тако уједињени-много смо јачи! Старији наши се труде и муче, да младе људе што више науче.

Помагати старијима врло је важно, дете се тад осећа јако и снажно.

Персирање старијима је културно и битно, то другари моји, поштујте под хитно!
Кад год можеш, својој баки поклони бар цвет, тиме ћеш улепшати цео њен свет!
Помози деди да унесе дрва, јер он те увек од лоших ствари чува.

Помози комшији да пренесе ствари и нико његову радост нико неће моћи да поквари. Када ти доћу старији у кућу, скувај им часком кафу врућу!

Баки из радње воду донеси а комшиници са пијаце торбу понеси.

Кад си у продавници, старијима место уступи, и у парку, наравно, пусти да одмарају на клупи. Да преће на пешачком, старијем помози, млади и стари треба да су у слози.

Сваку твоју пажњу старији ће вратити и жељно ће чекати када ћеш им свратити.

БАКЕ И ДЕКЕ, ВИ НИСТЕ CAMИ, УВЕК ЋЕ ДЕТЕ OCMEX ДА ВАМ ИЗМАМИ!

А ВИ ДРУГАРИ, И КОД КУЋЕ И У ШКОЛИ, НАЈВА-ЖНИЈЕ ЈЕ НАУЧИТИ ДА СЕ ПОШТУЈЕ И ВОЛИ!

Бакин монолог

Првог дана кад ме упознаш, не питај ме колико година имам, имај разумевања јер старија сам од тебе и имам своје приватне разлоге. Знај да сам ту за тебе, али ме за године немој питати. То ти говори једна стара бака, која некад као ти била пуна славља. У школи немој нечију приватност рушити и немој се на његове проблеме, ако ти се пожали, оглушити. Кад шеташ у позне сате и кућни ред тад доће, немој да бринеш, али пре него што зинеш и гласно викнеш. немој јер ће старијим људима то засметати, па ће онда негодовати. Старији људи не воле ни кад добује киша, зато увек само тише и тише јер некога буди сваки шум, а то није твој план и наум. И ти си некад био беба, и био ти је потребан миран сан, тако и старој особи треба одмор да би прегурала дан. Разуми ме, ништа од овога није тако страшно, само хоћу да те подучим јасно: пристојан буди, буди јасан, али не и гласан, док си на улици – само се смеши... Кад видиш неку госпоћу стару, само се јави и свој пут мирно и тихо настави. Само тихо и тише... Поштуј друге, а тако ћеш и себе, полако и тихо ходај и број звезде.

Бака...

Бака мени није као одбачена жвака, коју неко тек тако баци ту код врата. Бака је жена љубави пуна, она пере и кува, али то није њена главна сврха. За мене би урадила све и никоме је не бих дала. Баку не можеш да замениш али мораш да је волиш. Јер бака је бака... Она је само моја једина бака која ми је као друга мајка.

Петра Пауновић VI-1

ОШ "Раде Кончар", Земун, Београд

THE MOST IMPORTANT THING IS LOVE

Inter-generational respect means a lot to all of us because, when united, we are much stronger! Our elders try and struggle to teach the young ones as much as possible.

Helping the elderly is very important; it makes a child feel strong and powerful.

Respecting the elderly is cultural and essential, my friends, please do it promptly!

Whenever you can, give your grandma at least a flower; it will brighten her whole world! Assist your grandpa in bringing in firewood, as he always keeps you safe from bad things.

Help your neighbor carry things, and no one will be able to spoil their joy.

When the elderly come to your home, make them a hot cup of coffee!

Bring water for your grandma from the store, and carry a bag for the lady from the market. In the store, give up your place for the elderly, and in the park, of course, let them rest on the bench. Help the elderly cross the pedestrian crossing; young and old should be in harmony. Every bit of your attention, the elderly will repay, eagerly waiting for your next visit.

GRANDMAS AND GRANDPAS. YOU ARE NOT ALONE: A CHILD WILL ALWAYS BRING A SMILE TO YOU! AND YOU, FRIENDS, WHETHER AT HOME OR IN SCHOOL, THE MOST IMPORTANT THING IS TO LEARN TO RESPECT AND LOVE!

Grandma's Monologue

On the first day you meet me, don't ask me how old I am, have understanding because I am older than you, and I have my own private reasons. Know that I am here for you, but don't ask me about my age. That's what an old grandma tells you, who was once like you, full of celebrations.

In school, don't invade someone's privacy, and don't ignore their problems if they confide in you. Before you blurt out loudly. remember that it will disturb older people, and they will disapprove. Older people don't like it when it rains, so always be quieter and quieter, because every noise awakens someone, and that's not your plan or intention. You were once a baby, and you needed peaceful sleep, just like an old person needs rest to get through the day.

Understand me, none of this is so scarv. I just want to teach you clearly: be polite, be clear but not loud, when you're on the street, just smile... When you see an old lady, just say hello and continue your way calmly and quietly. Just quietly and quieter... Respect others, and you will respect yourself, walk slowly and quietly, and count the stars

Grandma

My grandma is not like discarded gum, that someone just throws near the door. Grandma is a woman full of love, she washes and cooks, but that's not her main purpose. She would do everything for me, and I wouldn't give her to anyone. You can't replace a grandma, but you must love her. Because grandma is grandma... She is only my one and only grandma, who is like a second mother to me

Petra Paunovic VI-L

ES "Rade Koncar", Zemun, Belgrade

TIPBA HATPADA 2017. FIRST PRIZE 2017

Катарина Маринковић VI-3 Каtarina Marinkovic VI-3

ОШ "Доситеј Обрадовић", Пожаревац — ES "Dositej Obradovic", Pozarevac

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2017.

Младен Бајрић VIII-I

Школа за ученике оштећеног вида "Вељко Рамадановић", Земун

SECOND PRIZE 2017

Mladen Bajric VIII-I

School for visually impaired students "Veljko Ramadanovic", Zemun

ТРЕЋА НАГРАДА 2017.

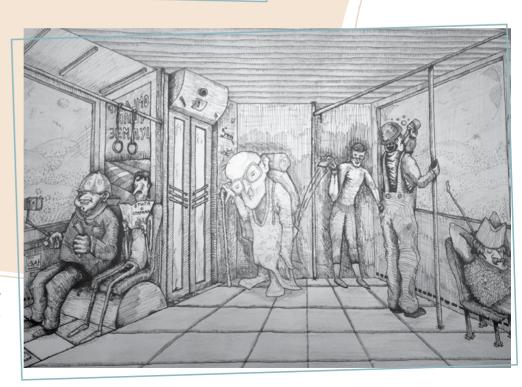
Денис Крајачић VIII-I

ОШ "Данило Киш", Београд

THIRD PRIZE 2017

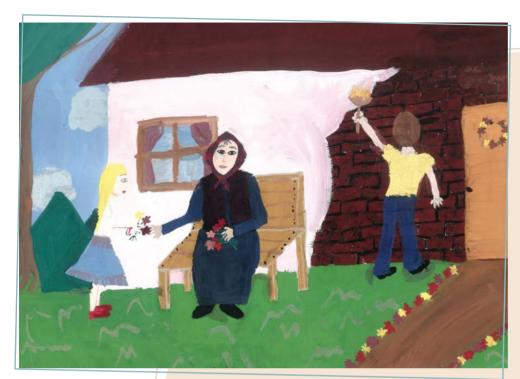
Denis Krajacic VIII-I

ES "Danilo Kis", Belgrade

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2018.

Светлана Влаховић VII-3

ОШ "9. октобар", Прокупље

SECOND PRIZE 2018

Suetlana Vlahovic VII-3

ES "9. oktobar", Prokuplje

ТРЕЋА НАГРАДА 2018.

Софија Стојадиновић VI-2

ОШ "Доситеј Обрадовић", Пожаревац

THIRD PRIZE 2018

Sofija Stojadinovic VI-2

ES "Dositej Obradovic", Pozarevac

ПРВА НАГРАΩА 2019. : FIRST PRIZE 2019

Александар Шегрт VIII-3 Aleksandar Segrt VIII-3

ОШ "Иво Андрић", Београд ES "Ivo Andric", Belgrade

ΔΡΎΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2019.

Наћа Љубисављевић VIII-2

ОШ "Доситеј Обрадовић", Крушевац

SECOND PRIZE 2019

Nadja Ljubisavljevic VIII-2

ES "Dositej Obradovic", Krusevac

ТРЕЋА НАГРАДА 2019.

Кити Кинчес VI-б

ОШ "10. октобар", Суботица

THIRD PRIZE 2019

Kiti Kinces VI-6

ES "10. oktobar", Subotica

ПРВА НАГРАДА 2021.

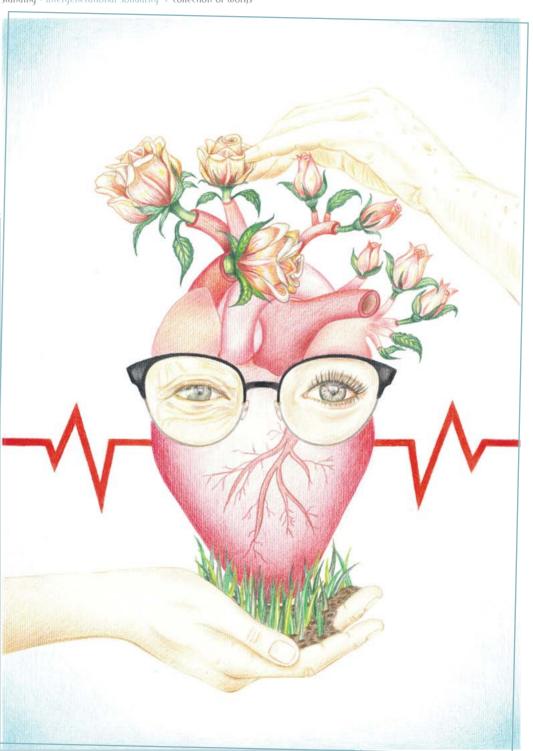
Андријана Радочај VIII-1

ОШ "Васа Стајић", Нови Сад

FIRST PRIZE 2021

Andrijana Radocaj VIII-1

ES "Vasa Stajic", Novi Sad

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2021.

Анастасија Коруновић VIII-I

ОШ "Свети Сава", Баточина

SECOND PRIZE 2021

Anastasija Korunovic VIII-I

ES "Sveti Sava", Batocina

ТРЕЋА НАГРАДА 2021.

Софија Павловић VII-I

ОШ "Аца Синадиновић", Предајане

THIRD PRIZE 2021

Sofija Pavlovic VII-I

ES "Aca Sinadinovic", Predajane

ПРВА НАГРАДА 2022.

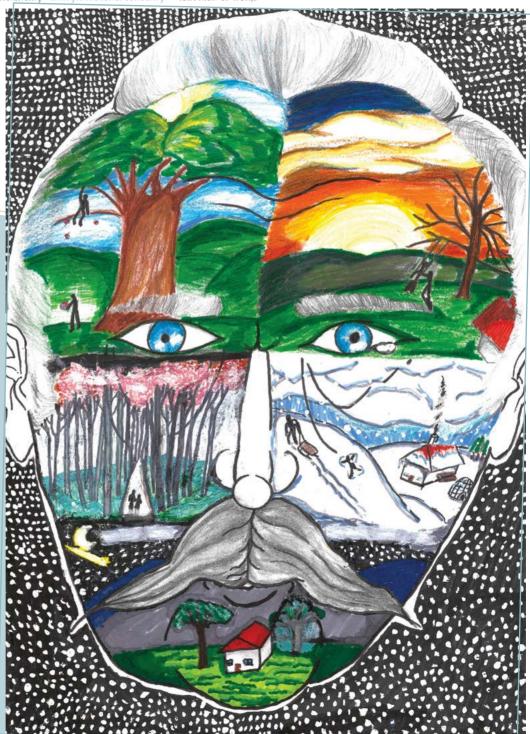
Андреј Чворовић VII-2

ОШ "Милан Благојевић", Лучани

FIRST PRIZE 2022

Andrej Cuorovic VII-2

ES "Milan Blagojevic", Lucani

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2022.

Милица Николић VI-3

ОШ "Вук Караџић", Сурдулица

SECOND PRIZE 2022

Milica Nikolic VI-3

ES "Vuk Karadzic", Surdulica

ΤΡΕЋΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2022.

Олга Бојовић VIII-2

ОШ "1300 каплара", Београд

THIRD PRIZE 2022

Olga Bojovic VIII-2

ES "1300 kaplara", Belgrade

ПРВА НАГРАДА 2023.

Capa Бошњак VII Банатски Деспотовац, Зрењанин

FIRST PRIZE 2023

Sara Bosnjak VII

ES "Petar Kocic" Banatski Despotovac, Zrenjanin

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2023.

Теодора Арсић VIII-I

ОШ "Бранко Радичевић", Панчевр

SECOND PRIZE 2023

Teodora Arsic VIII-1

ES "Branko Radicevic", Pancevo

ΤΡΕЋΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2023.

Филип Церовски VI-б

ОШ "Јан Амос Коменски" Кулпин (Бачки Петровац)

THIRD PRIZE 2023

Filip Cerousķi VI-b

ES "Jan Amos Komenski" Kulpin (Backi Petrovac)

ПРВА НАГРАДА 2017. : FIRST PRIZE 2017

Петра Вулета VII-3 Petra Vuleta VII-3

ОШ "Посавски партизани", Обреновац — ES "Posavski partizani", Obrenovac

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2017.

Мина Јецић VI-I

ОШ "Доситеј Обрадовић" Ложаревац

SECOND PRIZE 2017

Milena Jecic VI-I

ES "Dositej Obradovic", Pozarevac

трећа награда 2017. Теодора Шарић VIII-I

ОШ "Доситеј Обрадовић", Ораховац

THIRD PRIZE 2017

Teodora Saric VIII-1

ES "Dositej Obradovic", Orahovac

ПРВА НАГРАДА 2018.

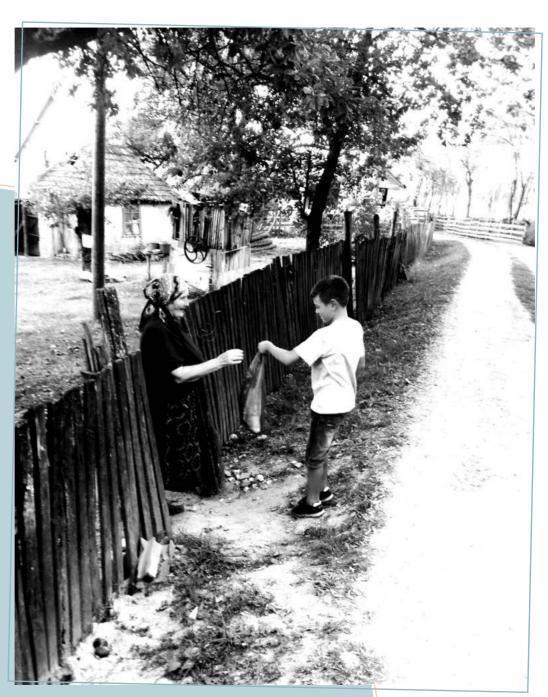
Милица Обрадовић VII-4

ОШ "Николај Велимировић", Шабац

FIRST PRIZE 2018

Milica Obradovic VII-4

ES "Nikolaj Velimirovic", Sabac

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2018.

Милица Станар VI-2

ОШ "Вук Караџић", Зрењанин

SECOND PRIZE 2018

Milica Stanar VI-2

ES "Vuk Karadzic", Zrenjanin

Богдана Арсић VII-4

ОШ "Вук Стефановић Караџић", Београд

THIRD PRIZE 2018

Bogdana Arsic VII-4

ES "Vuk Stefanovic Karadzic", Belgrade

IPBA HAFPA∆A 2019. FIRST PRIZE 2019

Мајда Хаџимуртезић VIII-3 Majda Hadzimurtezic VIII-3

ОШ "Живко Љујић", Нова Варош — ES "Zivko Ljujic", Nova Varos

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2019.

Мирко Вељковић VIII-I

ОШ "Бранко Радичевић", Мелница, Петровац на Млави

SECOND PRIZE 2019

Mirko Veljkovic VIII-1

ES "Branko Radicevic", Melnica, Petrovac na Mlavi

ΤΡέπα ΗΑΓΡΑΔΑ 2019.

Неда Лукић VIII-5

ОШ "Николај Велимировић", Добрић, Шабац

THIRD PRIZE 2019

Neda Lukic VIII-5

ES "Nikolaj Velimirovic", Dobric, Sabac

ПРВА НАГРАДА 2021.

Дијана Пуделка VII-I

ОШ "15. октобар" Пивнице, Бачка Паланка

FIRST PRIZE 2021

Dījana Pudelķa VII-1

ES "15. oktobar" Pivnice, Backa Palanka

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2021.

Кристина Чапанда VI-I

ОШ "15. октобар", Пивнице, Бачка Паланка

SECOND PRIZE 2021

Kristina Capanda VI-1

ES "15. oktobar", Pivnice, Backa Palanka

трећа награда 2021.

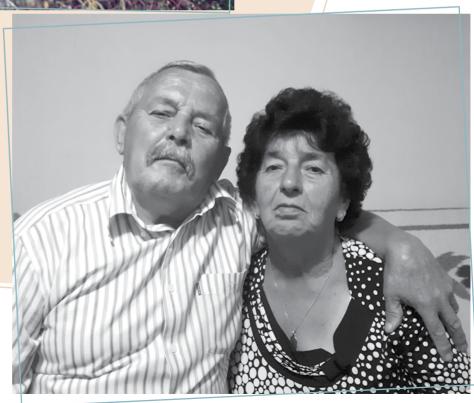
Стефан Тешановић VIII-2

ОШ "22. август", Буковац, Нови Сад

THIRD PRIZE 2021

Stefan Tesanovic VIII-2

ES "22. avgust", Bukova, Novi Sad

ПРВА НАГРАДА 2022.

Софија Ракић VI-I

ОШ "Бранко Радичевић" Мелница, Петровац на Млави

FIRST PRIZE 2022

Sofija Raķīc VI-I

ES "Branko Radicevic" Melnica, Petrovac na Mlavi

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2022.

Capa Лукић VIII-5

ОШ "Николај Велимировић" Добрић, Шабац

SECOND PRIZE 2022

Sara Lukic VIII-5

ES "Nikolaj Velimirovic" Dobric, Sabac

ТРЕЋА НАГРАДА 2022.

Илија Петровић VI-I

ОШ "Илија Милосављевиц Коларац", Колари, Смедерево

THIRD PRIZE 2022

Ilija Petrovic VI-1

ES "Ilija Milosavljevic Kolarac" Kolari, Smederevo

TIPBA HATPADA 2023. FIRST PRIZE 2023

Јован Станковић VI 🛮 Jovan Stankovic VI

ОШ "Доситеј Обрадовић", Ораховац 🛮 ES "Dositej Obradovic", Orahovac

ΔΡΥΓΑ ΗΑΓΡΑΔΑ 2023.

Лука Вујић VI-5

ОШ "Николај Велимировић" Шабац

SECOND PRIZE 2023

Luka Vujic VI-5

ES "Nikolaj Velimirovic" Sabac

ТРЕЋА НАГРАДА 2023.

Сергеј Ловре VII

ОШ "Јан Амос Коменски" Кулпин (Бачки Петровац)

THIRD PRIZE 2023

Sergej Loure VII

ES "Jan Amos Komenski" Kuplin (Backi Petrovac)

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1-053.2(082.2)

821.163.41-36-053.2(082.2)

74/77-053.2(497.11)"2017/2022"(084.12)

МОСТ разумевања — међугенерацијска солидарност : збирка радова / [уредница Бранкица Јанковић] ; [превод Марија Филиповић] = A bridge of understanding — intergenerational solidarity : collection of works / [editor Brankica Jankovic] ; [translated by Marija Filipovic]. - 2. допуњено изд. = 2nd revised ed. - Београд : Повереник за заштиту равноправности = Belgrade : Commissioner for Protection of Equality, 2023 (Београд = Belgrade : Print Media Express). - 63 стр. : илустр. ; 22 х 22 ст

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж 50. - Стр. 5-6: Предговор / Џон Кенеди Мосоти. - Стр. 7: Предговор / Бранкица Јанковић.

ISBN 978-86-88851-66-4

COBISS.SR-ID 125933577

